

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
26 september 2019

Ons kenmerk
TIS/U201900321
Lbr. 19/074
Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)
1

Onderwerp
Voortgang implementatie nieuw pgb-systeem (PGB2.0)

Samenvatting

Er is een nieuw systeem (PGB2.0) in ontwikkeling om het gebruik van persoonsgebonden budgetten (pgb) door burgers (budgethouders) toegankelijker en eenvoudiger te maken. Dit nieuwe systeem vervangt het huidige (1.0) systeem. De invoering van PGB2.0 draagt bij aan verschillende doelen, waaronder: betere ondersteuning van de budgethouder en zijn/haar zorgverlener, verhogen van de rechtmatigheid van de pgb-uitgaven en reductie van de uitvoeringskosten.

De implementatie vindt gefaseerd plaats in tranches (groepen gemeenten en zorgkantoren). In aanloop hiernaartoe neemt een aantal voorlopergemeenten het systeem in gebruik.

Het systeem zoals dat nu wordt geïmplementeerd is nog niet af. In juni van dit jaar informeerde de minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport de Tweede Kamer met een [kamerbrief](#) over de doorontwikkeling van het PGB2.0 systeem. De VNG zal – namens gemeenten - input leveren aan deze doorontwikkeling, waardoor het nieuwe pgb-systeem steeds wordt verbeterd op basis van gebruikerservaringen.

We verwachten binnen niet al te lange tijd een uitvraag te doen voor aansluiting van gemeenten. Voor de voorbereiding is gemiddeld zes maanden nodig, de exacte voorbereidingsperiode om een gemeente startklaar te maken hangt af van de omvang van de gemeente en de samenwerking binnen de (lokale) keten. U wordt geadviseerd om tijdig de benodigde capaciteit hiervoor te laten inplannen.

In deze ledenbrief informeren we u op hoofdlijnen over het implementatieproces en attenderen wij u op het belang van het tijdig starten met de interne voorbereiding bij uw gemeente.

Aan de leden**Datum**

26 september 2019

Ons kenmerk

TIS/U201900321

Lbr. 19/074

Telefoon

070 373 8393

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Voortgang implementatie nieuw pgb-systeem (PGB2.0)

Geacht college en gemeenteraad,

Er is een nieuw systeem (PGB2.0) in ontwikkeling om het gebruik van persoonsgebonden budgetten (pgb) door burgers (budgethouders) toegankelijker en eenvoudiger te maken. Dit nieuwe systeem vervangt het huidige (1.0) systeem. In deze brief wordt u geïnformeerd over de stand van zaken. In de bijlage leest u een korte toelichting op de voorgeschiedenis.

De invoering van PGB2.0 draagt bij aan verschillende doelen, waaronder:

- betere ondersteuning van de budgethouder en zijn/haar zorgverlener;
- verhogen van de rechtmatigheid van de pgb-uitgaven;
- reductie van de uitvoeringskosten.

De implementatie van PGB2.0 vindt gefaseerd plaats. Er wordt gestart met zogenoemde voorlopergemeenten om ervaring op te doen met het systeem. Dit zijn de gemeenten Smallingerland, Het Hogeland en Rijssen-Holt en die (naar verwachting) in november als eerste het nieuwe systeem in gebruik gaan nemen. De lessen van voorlopers dienen als input voor de landelijke uitrol. De VNG-projectorganisatie ondersteunt voorlopers bij de implementatie van PGB2.0.

Gemeenten zijn onderdeel van een keten bestaande uit het ministerie van VWS (als stelselverantwoordelijke), zorgkantoren (als verstrekkers van pgb's vanuit de Wet langdurige zorg), gemeenten (als verstrekkers van pgb's vanuit de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke

ondersteuning) en de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De implementatie van het nieuwe systeem moet daarom in goede afstemming met alle ketenpartijen plaatsvinden.

Het systeem is nog niet af en wordt de komende periode doorontwikkeld. In juni van dit jaar informeerde de minister van VWS de Tweede Kamer met een [kamerbrief](#) over de doorontwikkeling van het PGB2.0 systeem. De VNG zal – namens gemeenten – ook input leveren aan deze doorontwikkeling, waardoor het nieuwe pgb-systeem, zoals dat nu wordt geïmplementeerd, steeds wordt verbeterd op basis van gebruikerservaringen.

Implementatieproces op hoofdlijnen

Het implementatieproces voor het nieuwe systeem kent een aantal uitgangspunten. Er is nadrukkelijk gekozen voor een uitrol in tranches en niet voor een landelijke uitrol in één keer (een zogenoemde 'big bang'). Ervaringen met andere projecten hebben uitgewezen dat dit een te grote operatie is om in één keer goed en beheerst uit te voeren. Per tranche gaat steeds een groep van gemeenten en/of zorgkantoren in nauwe samenwerking met de SVB over op het nieuwe systeem. Kern van de aanpak is 'zorgvuldigheid boven snelheid'.

De implementatiefase met de voorlopers heeft als doel om samen met de ketenpartners voldoende ervaring op te doen voor de verdere landelijke (gefaseerde) uitrol. Deze voorlopersfase is nog gaande.

Binnen niet al te lange tijd verwachten we een uitvraag te kunnen gaan doen over de aansluiting van gemeenten op PGB2.0, de lessen van de voorlopers in ogenschouw nemend. Deze uitvraag is later dan verwacht omdat de releaseplanning, waarin is aangegeven wanneer welke functionaliteiten worden ontwikkeld, nog niet hard genoeg is om te kunnen bepalen wanneer voor de gemeenten belangrijke functionaliteiten gereed zijn.

Vorbereidingsfase

Voor de voorbereiding staat een periode van zes maanden, deze voorbereiding gaat in samenwerking met de SVB als ketenpartner. De exacte duur van de periode om een gemeente startklaar te maken hangt onder andere af van de omvang van de gemeente. De ervaringen met voorlopers moet daar ook meer inzicht in bieden.

Het is van belang dat u tijdig start met de voorbereidingen om daarmee uw gemeente startklaar te maken voor de voorbereidingsfase. Denk daarbij aan het samenstellen van een projectteam waar processen, ICT en beleid samenkomen en beleidsmatige en procesmatige keuzes gemaakt moeten worden die niet altijd eenvoudig kunnen worden teruggedraaid. Wil je als gemeente de toets op rechtmatigheid overnemen? Hoe richt ik mijn SPOC (Single Point of Contact) in? Heb ik de communicatie, ICT en processen helder en goede georganiseerd voor de live-gang? E.e.a. is vertaald naar een voorbeeldprojectplan dat aan alle gemeenten ter beschikking wordt gesteld.

Over de voortgang van PGB2.0 houden we op de hoogte via de [website van VNG Realisatie](#). Verder organiseert de VNG in september en oktober [Regiodagen](#) waar informatie wordt verstrekt en vragen kunnen worden gesteld. De (aankomende) projectleiders en medewerkers krijgen handvatten om inzicht te krijgen in de acties die in gang gezet moeten worden om te kunnen starten met het nieuwe PGB2.0-systeem. Mogelijk kan daarmee ook al een realistische inschatting worden gemaakt voor het geschikte implementatiemoment van uw gemeente.

In de toekomst blijven wij op verschillende manier kennis delen en daarmee gemeenten ondersteunen bij de overstap naar het nieuwe PGB2.0-systeem.
Daarnaast berichten we u als daartoe aanleiding is.

Met vriendelijke groeten,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line extending to the right.

J. Kriens
Algemeen directeur

Bijlage: Wat vooraf ging

Er is in 2017 een uitgebreide politieke discussie geweest over het bouwen van een nieuw ICT-systeem voor PGB. Voormalig staatssecretaris Van Rijn heeft een aanbod van Zorgverzekeraars Nederland (ZN) geaccepteerd het onderdeel voor PGB-houders 'om niet' te laten ontwikkelen door zorgkantoor DSW (het 'zorgdomein'). Daarnaast heeft de SVB de opdracht gekregen voor de vernieuwing van de salarisadministratie en de financiële en administratieve organisatie (het 'financiële domein'). Beide domeinen gezamenlijk vormen het nieuwe PGB2.0-systeem.

Qua bestuurlijke verantwoordelijkheid heeft de VNG in september 2017 aan VWS gemeld een stap terug te doen bij de ontwikkeling van PGB2.0. Een belangrijke reden hiervoor was dat zorgkantoor DSW geen publieke partij is, waardoor persoonsgegevens buiten het publieke domein werden beheerd. Daarnaast was VWS destijds geen opdrachtgever, de publieke sturing ontbrak daarmee ook. Verder was de VNG (in samenspraak met het NDSO) van mening dat het volledige Programma van Eisen (PvE) gerealiseerd moest worden voordat tot landelijke invoering kon worden overgegaan.

In januari 2019 heeft VWS de VNG gevraagd haar standpunt over deelname te heroverwegen. Qua sturing heeft VWS haar rol als opdrachtgever gepakt. VWS neemt daarmee de publieke sturing. Met betrekking tot de aanpak is gekozen voor een incrementele doorontwikkeling (agile-werkwijze) waarbij met grote regelmaat nieuwe functionaliteiten ter beschikking komen.

De VNG heeft in haar brief van 14 maart 2019 aangegeven namens gemeenten onder voorwaarden akkoord te gaan met de nieuwe aanpak en dat de VNG weer – met gemeenten – aansluit bij de doorontwikkeling en implementatie van het nieuwe systeem. Kern van de voorwaarden:

- Het zorgdomein wordt overdragen aan een publieke organisatie (dit is gebeurd);
- Het nieuwe systeem moet voldoen aan een aantal minimale vereisten die gemeenten hebben gesteld en de VNG moet dit kunnen vaststellen;
- Het invoeringsproces wordt met tussenstappen vormgegeven om zo nodig de invoering te herijken, met een waarborg voor stabiliteit van het huidige systeem tijdens dit invoeringsproces;
- De structurele kosten voor het nieuwe systeem moeten substantieel lager zijn dan de huidige kosten voor gemeenten (die worden gefinancierd via een taakmutatie uit het Gemeentefonds);
- Er volgt een eigen bestuurlijk afwegingsmoment om te bepalen of het systeem haar meerwaarde kent voor gemeenten.

Het systeem is nog niet af en wordt de komende periode doorontwikkeld. In juni van dit jaar informeerde de minister van VWS de Tweede Kamer met een [kamerbrief](#) over de doorontwikkeling van het PGB2.0 systeem. De VNG zal – namens gemeenten - ook input leveren aan deze doorontwikkeling, waardoor het nieuwe pgb-systeem, zoals dat nu wordt geïmplementeerd, steeds wordt verbeterd op basis van gebruikerservaringen.